

Sygn. akt VIII U 1711/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Kalinka
Protokolant:	Korneliusz Jakimowicz

po rozpoznaniu w dniu 19 stycznia 2017 r. w Gliwicach

sprawy L. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania L. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 1 września 2016 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu L. R. prawo do emerytury poczynając od 18 września 2016 r.;
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz L. R. kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Teresa Kalinka

Sygn. akt. VIII U 1711/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1 września 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu L. R. prawa do emerytury w niższym wieku w oparciu o art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2016r., poz. 963 z późn. zm.) w związku z tym, iż nie udowodnił on 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach przy pracach wymienionych w wykazie A, bowiem ZUS nie zaliczył mu żadnego okresu takiej pracy. W uzasadnieniu wskazał, że nie uwzględnił zapisów świadectwa pracy w warunkach szczególnych z dnia 31 stycznia 2001r., ponieważ nie określono w nim precyzyjnie okresów zatrudnienia na stanowisku przepalacza gazowego i spawacza gazowego.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury. Podniósł, że zgodnie z przedłożonymi przez niego świadectwami i zaświadczeniami oraz zeznaniami świadków, o przesłuchanie których wnosił, wykonywał pracę w warunkach szczególnych i tym samym spełnia warunki do przyznania prawa do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Dodatkowo wskazał na nieścisłości w spornym świadectwie pracy, gdzie pracodawca wskazał, że odwołujący wykonywał pracę przepalacza gazowego na stanowisku ślusarza, co w ocenie ZUS jest niedopuszczalne. Dodatkowo pracodawca w tym świadectwie nie wykazał okresu urlopu bezpłatnego, mimo iż fakt ten został potwierdzony w świadectwie pracy z dnia 31 stycznia 2001r.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony L. R., urodzony (...) w dniu 29 sierpnia 2016r. złożył wniosek o emeryturę w wieku niższym niż 65 lat z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony 60 lat ukończył (...).

Skarżący, na dzień 1 stycznia 1999r., legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze ponad 25 lat, z tym, że w ocenie ZUS nie udowodnił żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Po przeanalizowaniu sprawy ZUS w dniu 1 września 2016r. wydał zaskarżoną decyzję.

Organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję nie uznał za pracę w warunkach szczególnych pracy w okresie od 5 listopada 1979r. do 31 grudnia 1998r. na stanowisku ślusarza w Przedsiębiorstwie (...) S.A. i w Zakładzie Produkcji (...) Sp. z o.o., z uwagi na zakwestionowanie zapisów wystawionego za ten okres świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

W postępowaniu przed Sądem ubezpieczony domagał się uznania za pracę w warunkach szczególnych powyższego okresu.

W toku procesu Sąd ustalił, iż w spornym okresie ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) S.A. i powstałym z jego przekształcenia, Zakładzie Produkcji (...) Sp. z o.o., który wykonywał różnego rodzaju konstrukcje stalowe na potrzeby przemysłu wydobywczego. Odwołujący w trakcie zatrudnienia u tego pracodawcy był również kierowany na budowy eksportowe do NRD.

W szczególności odwołujący przez większość spornego okresu, z wyjątkiem kilku początkowych tygodni zatrudnienia i okresów kiedy wyjeżdżał na budowy eksportowe i korzystał z urlopu bezpłatnego, faktycznie pracował na hali produkcyjnej, jako przepalacz gazowy. Oba wymienione wyżej przedsiębiorstwa zajmowały się wykonywaniem wielkich i ciężkich konstrukcji stalowych, zatem ich montaż prawie wyłącznie odbywał się w technologii spawalniczej. Były one zbudowane z grubych elementów stalowych, które należało w pierwszej kolejności wyciąć za pomocą palników acetylenowych lub tzw. gilotyny łukowo - elektrycznej.

Ubezpieczony w czasie tego okresu, bez względu na nazwę stanowiska pracy, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w szczególnych warunkach.

W praktyce ubezpieczony w spornym okresie pracował na hali gdzie wykonywano różne konstrukcje. Ubezpieczony miał wydzielone osobne stanowisko pracy, gdzie wykonywano wyłącznie przepalanie kształtowników i blach stalowych do określonych wymiarów

i kształtów. Był on jedyną osobą wykonującym pracę na tym stanowisku roboczym. Faktycznie przez pełne dniówki robocze zajmował się wyłącznie pracami związanymi

z wycinaniem, docinaniem i dopasowywaniem za pomocą palników acetylenowych elementów do dalszej produkcji. Jego praca w takim charakterze była wykonywana przez pełne dniówki robocze, tj. przez 8 godzin i więcej. Taki sam charakter pracy świadczył podczas dwukrotnych wyjazdów na tzw. budowy eksportowe do NRD, gdzie również stale i w pełnym wymiarze czasu pracy zajmował się wyłącznie przepalaniem elementów metalowych, przy użyciu palników acetylenowych. Otrzymywał z tytułu tej pracy dodatek za pracę w warunkach szczególnych oraz mleko i okresowo posiłki regeneracyjne. Ubezpieczony ukończył kurs przepalania i cięcia tlenem w dniu 25 marca 1980r., zaś podstawowy kurs spawania elektrycznego w dniu 26 stycznia 1982r. Pracownicy mieli przez pracodawcę przypisywane stanowiska, takie, jaki mieli zawód wyuczony, lub takie jakie przewidywał taryfikator wewnątrzzakładowy, co nie zawsze odpowiadało charakterowi faktycznie wykonywanej pracy.

Czynnikami szkodliwymi w jego miejscu pracy były głównie hałas, zapylenie i opary od spawania.

Pracodawca wystawił odwołującemu świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, wskazał w nim jednak wykonywanie prac w warunkach szczególnych, które nie odpowiadały ściśle pracom wykonywanym, na przypisanym ubezpieczonemu formalnie stanowisku ślusarza.

W okresie od 15 czerwca 1991r. do 31 lipca 1992r. odwołujący, ze względu na stan zdrowia, pracował jako pracownik umysłowy, tj. samodzielny referent i specjalista. Z kolei w okresie od 1 września 1994r. do 6 listopada 1994r. korzystał z urlopu bezpłatnego.

Razem z odwołującym w spornym okresie pracowali świadkowie: B. K. – ślusarz-wykonujący pracę wypalacza, A. K. – malarz konstrukcji stalowych zatrudniony na hali gdzie pracował odwołujący, J. N. – spawacz, T. J. – mistrz malarni, przełożony ubezpieczonego.

Ubezpieczony nie jest członkiem OFE.

Niezależnie od powyższego Sąd ustalił, że wyrokiem z dnia 11 grudnia 2015r. w sprawie VIII U 1244/15, Sąd Okręgowy w Gliwicach przyznał B. K. prawo do wcześniejszej emerytury, z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Z uzasadnienia tego wyroku wynika, że za okres takiej pracy Sąd uznał zatrudnienie świadka w Przedsiębiorstwie (...) S.A. i powstałym z jego przekształcenia, Zakładzie Produkcji (...) Sp. z o.o., na tożsamym stanowisku, z zajmowanym przez odwołującego w spornym okresie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: akt organu rentowego, dokumentacji akt osobowych ubezpieczonego (koperta k.35) zeznań świadków: B. K., A. K., J. N. i T. J. (k.29-31), nadto z wyjaśnień odwołującego słuchanego w charakterze strony (k.38-40) oraz akt sprawy VIII U 1244/15, dołączonych do akt niniejszej sprawy.

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i spójny, a tym samym za wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz do rozstrzygnięcia sprawy.

W szczególności Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom świadków i samego ubezpieczonego, gdyż są spójne i wzajemnie się potwierdzają. Ponadto świadkowie byli współpracownikami odwołującego, pracującymi w takim samym charakterze, lub bezpośrednio w sąsiedztwie jego stanowiska. Z kolei świadek T. J. był przez pewien czas jego bezpośrednim przełożonym, zatem mieli oni bezpośrednio informacje w zakresie charakteru i wymiaru świadczonej przez ubezpieczonego pracy w spornych okresach.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego, L. R. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227, ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W zakresie określenia wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 32 ust. 1 ww. ustawy, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których ubezpieczonym przysługuje prawo do emerytury art. 32 ust. 4 odsyła do uregulowań Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.).

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W myśl § 3 i 4 rozporządzenia, pracownik który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w załączonym do rozporządzenia wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 60 lat dla mężczyzn
2. ma wymagany 25 letni okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zaś do okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach, zalicza się także okresy pracy górniczej w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin oraz okresy zatrudnienia na kolei w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin.

Ubezpieczony ukończył 60 lat życia i nie jest członkiem OFE. Kwestie te nie były sporne.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15 letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy nie zaliczył do takiej pracy żadnego okresu zatrudnienia odwołującego.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału Sąd uznał, że ubezpieczony L. R., ukończył 60 rok życia, i na dzień 31 grudnia 1998r. udowodnił łącznie ponad 15 lat pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach. Nie budzi wątpliwości Sądu, że praca ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie (...) S.A. i powstałym z jego przekształcenia, Zakładzie Produkcji (...) Sp. z o.o. od 5 listopada 1979r. do 31 grudnia 1998r. na stanowisku ślusarza, a faktycznie przepalacza z wyjątkiem okresu urlopu bezpłatnego, okresu pracy w charakterze pracownika umysłowego, była pracą stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywaną w szczególnych warunkach, tj. przy wypalaniu palnikiem acetylenowym. Również praca świadczona przez niego w trakcie trwania spornego

okresu, w czasie wyjazdów na kontrakt zagraniczne do NRD była pracą stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywaną w szczególnych warunkach, tj. przy wypalaniu palnikiem acetylenowym.

Zgodnie z wykazem A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze pracą w szczególnych warunkach, uprawniającą do niższego wieku emerytalnego były prace wymienione w dziale XIV poz. 12, przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym.

Sąd uznał, że w okresie spornym odwołujący pracował w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W tym czasie nie wykonywał innych czynności niż związane z opisanymi pracami.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków potwierdzającym charakter pracy ubezpieczonego, uznając te dowody za spójne logiczne i wzajemnie się uzupełniające. Nadto zeznania świadków korelują z zapisami w dokumentacji osobowej ubezpieczonego i wystawionym mu przez pracodawcę, świadectwem pracy w warunkach szczególnych.

Należy podkreślić, że okres zatrudnienia może być zaliczony do pracy w warunkach szczególnych, gdy pracownik faktycznie wykonywał prace objęte wykazem prac uprawniających do wcześniejszej emerytury, pomimo że stanowisko jakie mu formalnie przypisano nie jest wymienione w wykazie. Wymieniony wyżej wykaz A nie określa bowiem stanowisk pracy, ale definiuje rodzaj prac, które są uważane za wykonywane w szczególnych warunkach. Decydujące znaczenie dla zakwalifikowania pracy jako realizowanej w szczególnych warunkach ma nie nazwa zajmowanego stanowiska, ale rodzaj, charakter i warunki pracy.

Bez znaczenia pozostaje także fakt, że ZUS zakwestionował przedłożone przez odwołującego, za ten okres, świadectwo pracy w warunkach szczególnych. Fakt wykonywania takiej pracy został wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia - w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Mając na względzie powyższe Sąd uznał, że ubezpieczony legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym 15 - letnim okresem pracy w szczególnych warunkach. Nadto Sąd uznał, że z momentem osiągnięcia wieku 60 lat odwołujący spełnił wszystkie warunki uprawniające go do otrzymania prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

W związku z powyższym Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie pierwszym sentencji, przyznając ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia 18 września 2016r. tj. od ukończenia wieku 60 lat.

O kosztach orzeczono po myśli art. 98 k.p.c. w związku z § 9 ust 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie w brzmieniu obowiązującym do dnia 25 października 2016r. (Dz. U. z 2015r. poz. 1800, ze zm.) w punkcie drugim orzeczenia.

(-) SSO Teresa Kalinka